

Opzet betoog 9 november Begroting

Introductie:

Zwolle is in beweging. De stad maakt verschillende grote transitie door en dat brengt een boel reuring met zich mee. Deze coalitie investeert in de energietransitie, de gezondheid, zorg, deelname van Zwollenaren en verdere ontwikkeling van de stad. Het nieuwe college kiest, in lijn van het coalitieakkoord om te investeren in de toekomst. En het zet heldere lijnen uit voor hoe deze toekomst eruit moet zien. Investeren in duurzame kwaliteit en groei dus. Wat GroenLinks betreft draagt deze groei bij aan het geluk en gezondheid van inwoners. Groenlinks gelooft in de principes van de circulaire economie. We stellen niet de groei voorop, maar hechten waarden aan zaken die geen duidelijk prijskaartje hebben; aan schone lucht, aan de beschikbaarheid van grondstoffen en aan menselijke waarden zoals gezondheid, geluk, meedoen en zingeving.

Vandaag is de eerste begrotingsbehandeling van dit nieuwe college. Een college dat werk maakt van een evenwichtige en inclusieve groei en wil investeren in dat wat waarde heeft. Ik wil daarom mijn betoog beginnen bij het sociaal domein.

Sociaal domein

Want de financiën op het sociaal domein blijven zorgen baren. De tekorten zijn dit jaar groot. Op WMO en op de jeugdzorg moeten we geld bijleggen. Achter deze cijfers zit wel een verhaal, en dat is gedeeltelijk ook positief; Er is een kanteling zichtbaar naar de laagdrempelige voorzieningen dichtbij huis, zoals we die met de decentralisaties voor ogen hadden. Echter, moeten deze voorzieningen ook betaalbaar en daarmee bereikbaar blijven de komende jaren, voor alle Zwollenaren.

Er wordt momenteel keihard gewerkt om de hervormingsagenda voor het sociaal domein op te stellen waarbij de uitgangspunt zijn integraal, dichtbij huis, collectief. Voor Groenlinks staan hierbij de belangen van de inwoner, de cliënt en de mantelzorger, maar ook die van de hulpverlener en de vrijwilliger voorop. En niet het zorgsysteem zelf. We pleiten voor een stevige positie van de client, ook in aanloop naar de hervormingsagenda. Wij vragen aan de wethouder wat hij momenteel doet om deze Zwollenaren te betrekken bij het inrichten van de agenda?

GroenLinks vraagt van het college om topprioriteit te maken van de tekorten op de jeugdzorg. Ondanks dat het een landelijk probleem is dat de wachtlijsten voor de jeugdzorg en de tekorten oplopen, vinden wij dat het college hier alles op alles moet zetten om dit probleem aan te pakken. Kinderen ontwikkelen zich snel en kunnen niet wachten op een behandeling als ze een extra steuntje in de rug nodig hebben. De fractie van GroenLinks wil weten wat de belangrijkste oorzaken voor de wachtlijsten in de jeugdzorg in Zwolle zijn en wat de wethouder op dit moment doet om deze wachtlijsten aan te pakken?

Een steeds zichtbaarder en groeiend probleem is het aantal jongeren en jong volwassenen zonder een thuis. Voor GroenLinks is dit onacceptabel. Kan de wethouder vertellen wat hij doet om jongeren in Zwolle zonder thuis te begeleiden?

Ondanks dat het economisch goed gaat, zien we helaas ook steeds meer armoede. Wij zijn geschrokken van de toename van armoede in onze stad. Tijdens de stadsdialoog Armoede van vorige week hoorden we: schaarste verandert de manier van denken. En kom met minder denkkracht maar eens zelf uit de problemen. Voor veel mensen zijn de regelingen die we hebben in onze stad nog onbereikbaar, doordat ze simpelweg te complex zijn. We kunnen wat GroenLinks betreft nóg veel beter worden in het in eenvoudige taal informeren over onze armoederegelingen en deze regelingen zelf zo eenvoudig mogelijk maken. We kijken daarom van harte uit naar resultaten van de minimaffectrapportage in het voorjaar van 2019 en zullen te zijner tijd scherp zijn op de wijze waarop verbeteringen in deze regelingen worden doorgevoerd.

Ik stipte zojuist al even de krapte op de woningmarkt aan. Met het Zwolse concilium worden goede stappen gemaakt, om te versnellen in de bouw voor alle typen woningen in Zwolle, ook voor sociale huurwoningen. Groenlinks maakt zich wel zorgen over de beschikbaarheid van betaalbare woningen, met name voor starters. *Veel betaalbare starterswoningen in Zwolle worden verkocht aan beleggers en niet aan starters, waarmee de prijzen opgedreven worden en de beschikbaarheid daalt.* We willen graag van de wethouder weten of hij dit herkent en of hij mogelijkheden ziet om hier iets tegen te doen?

Energie

GroenLinks is ontzettend blij met de grote urgentie die er is op gebied van de Energietransitie. Belangrijk punt voor GroenLinks is wel dat in de transitie iedereen mee kan doen. Alleen wanneer we een brede beweging weten te

creëren, waarbij iedereen zijn steentje bijdraagt, kan de energietransitie slagen. Dat meedoen begint wat ons betreft bij geïnformeerd en geïnspireerd raken. Daarom komen wij vandaag met een motie om een duurzaam voorbeeldhuis in te richten waar Zwollenaren laagdrempelig binnen kunnen lopen om geïnformeerd te worden. We stellen ons voor dat dit een bestaand huis is in de stad, dat tijdelijk of via het pop-up concept zo'n bestemming kan krijgen. Zo'n plek zou ook een werk- en ontmoetingsplek, een evenementenlocatie, een showroom of een verlengd klaslokaal kunnen zijn.

De energietransitie speelt op alle terreinen. Daarom zijn we blij met de ambitieuze plannen van het college om samen met schoolbesturen te kijken of we de Zwolse scholen energie neutraal kunnen maken. En vinden het heel goed dat het onderwerp mobiliteit nu ook eindelijk onder de energietransitie wordt gepakt. We kijken met belangstelling uit naar de mobiliteitsvisie; ook van mobiliteit moet immers een grote bijdrage komen aan het terugdringen van de CO2 uitstoot.

Naast inzet in het terugdringen van klimaatverandering, zien we dat de gemeente ook de noodzakelijke investeringen neemt voor klimaatadaptatie en hierbij meekoppelkansen vindt. Dit lijken ons zeer gepaste investeringen. De belangrijkste manier voor een stad om zich te wapenen tegen klimaatverandering is echter door te zorgen voor voldoende groen. Dat Zwolle groeit, levert een forse uitdaging op om verstedelijking niet ten koste te laten gaan van de natuur. Groenlinks zet in op uitbreiding van groenblauw structuren naar oude versteende wijken zoals Assendorp, en nieuw groen in nieuwe wijken. We kijken uit naar de aanpassing van bomenverordening om natuurwaarden en klimaatbestendigheid in Zwolle naar een hoger plan te tillen.

Een belangrijke groenblauwe plek in de stad de Nooterhof. Helaas is deze momenteel gesloten. Wij vragen door middel van een motie aan het college de vaart erin te houden in het vinden van een nieuwe exploitant en een scenario uit te werken waar maatschappelijke waarden als participatie en natuureducatie hand in hand gaan. Doel moet zijn dat Zwolle komend voorjaar weer kan genieten van de Nooterhof 2.0.

Economie

Het doet ons goed dat Zwolle samen met regionale partners investeert in een inclusieve arbeidsmarkt middels de Human Capital Agenda. GL is met name geïnteresseerd in de plannen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk te begeleiden en de plannen voor de doelgroepen van de Participatiewet. Want bij onze recente vragen over hoe het deze doelgroep in Zwolle vergaat, en of ze net als landelijk minder kansen heeft op een duurzame baan, waren de antwoorden ronduit teleurstellend; er blijken geen gegevens over. Graag horen wij van de wethouder wat hij gaat doen om bij te houden hoe het de doelgroep onder de participatiewet op de arbeidsmarkt vergaat?

In het kader van participatie en een inclusieve arbeidsmarkt zijn we blij met de aanvullende middelen om meer statushouders aan werk te helpen. Wij onderschrijven de visie dat tegelijkertijd de taal leren en werken bijdraagt aan het sneller helemaal mee kunnen doen in onze samenleving. Het plan voor deze statushouders moet nog vorm krijgen, maar wij gaan hierbij uit van een persoonlijk, op maat gemaakt plan, dat uitgaat van de capaciteiten van het individu en waarbij statushouders ook intensief begeleid worden bij hun eerste stappen op de arbeidsmarkt.

Cultuur en bruisendheid stad

Het college investeert in cultuur. We merken dat er veel ambitie, energie en lef in de cultuursector in Zwolle zit. Dat zien we bijvoorbeeld bij de tot standkoming van het regioprofiel. GroenLinks is dan ook verheugd om in de begroting terug te lezen dat er extra middelen voor culturele festivals vrijkomt. Dat zal zeker bijdragen aan de bruisendheid van de stad.

Voor GroenLinks is van belang ook om blijvend aandacht te vragen voor de individuele kunstenaar. Voor het bieden van die ruimte aan kunstenaars zien wij letterlijk veel kansen. Veel winkels staan leeg en dat is zonde. GroenLinks roept daarom vandaag middels een motie het college op deze leegstand tegen te gaan en tegelijk kunstenaars te ondersteunen, door te bemiddelen om leegstaande ruimtes door kunstenaars te laten beheren tegen een maatschappelijke huurprijs.

Bij een levendig cultuurklimaat van een grote stad, is het ook passend zo nu en dan een kunstzinnige spiegel voorgehouden te krijgen. De Stadsdichter is bij uitstek die persoon om de stad aan het denken te zetten met een mooi doch prikkelend gedicht. Om de stadsdichter in de positie te krijgen om onze stad nog beter op de culturele kaart te zetten, dienen wij vandaag een motie in om de stadsdichter weer officieel erkenning te geven.

In een bruisende stad doen alle inwoners mee, maatschappelijk, op de arbeidsmarkt maar ook in de ideeën en plannen die er zijn voor de stad. GroenLinks vindt dat er extra aandacht nodig is voor het betrekken van inwoners, omdat het vertrouwen van inwoners in politiek, bestuur en instanties zoals de politie, afbrokkelt. De samenleving wordt complexer, en daarbij organiseren wij bestuurlijke zaken soms ook complexer. Wij willen daarom dit college met klem verzoeken, werk te maken van het herstellen van het vertrouwen, en het beter benutten van de denkkraft, creativiteit en collectieve wijsheid van Zwolle. GroenLinks juicht het toe dat er in deze begroting extra middelen worden vrijgemaakt voor het right to challenge, zodat inwoners beter in staat zijn zichzelf te organiseren en een bijdrage te leveren in de stad. *Tijdens het vorige college is een motie aangenomen over de wijk- en buurtbegroting. Helaas is het toen niet gelukt met deze motie aan de slag te gaan. Wij horen graag hoe het huidige college hierin staat?* Een groep waarvan wij hopen dat het college specifiek wil betrekken bij de ontwikkelingen in de stad, zijn onze Zwolse studenten. We doen hierbij graag de oproep aan het college om met alle inwoners van Zwolle en zeker ook de studentenvereniging samen te werken om gezamenlijk in te zetten op een bruisend Zwolle.

Afsluiten

Voorzitter ik wil mijn betoog graag afronden. *Het college zet in op zaken die van waarde zijn, waarde toevoegen aan deze stad en waarde maken. Op gezondheid en geluk van de Zwollenaren, de energietransitie, dierenwelzijn en biodiversiteit.* GroenLinks is trots op de begroting die er ligt, waarin ondanks tekorten toch ruimte is gevonden om te investeren in dat wat waardevol is.

Dankuwel